

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 32/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 20 päivänä marraskuuta 2013 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta (HE 185/2013 vp).

Lakialoitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

- LA 50/2012 vp — Janne Sankelo /kok ym.: Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista (läh. 15.11.2012)
- LA 56/2013 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta (läh. 23.10.2013)
- LA 69/2013 vp — Mika Lintilä /kesk ym.: Laki tuloverolain muuttamisesta (läh. 3.12.2013)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- erityisasiantuntija Ann-Mari Kemell, lainsäädäntöneuvos Marianne Malmgren, finanssineuvos Elina Pylkkänen ja erityisasiantuntija Anu Rajamäki, valtiovarainministeriö
- johtava lakimies Matti Merisalo ja erityisasiantuntija Jari Salokoski, Verohallinto
- tutkimuspäällikkö Eugen Koev, Akava ry
- johtava veroasiantuntija Tero Honkavaara, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- OTT, vero-oikeuden dosentti Pauli K. Mattila, professori Esko Linnakangas ja professori Seppo Villa, Helsingin yliopisto
- HTM Erkki K. Mäkinen, HTM-tilintarkastajat ry
- toiminnanjohtaja Markku Järvenoja, Ernst & Young Oy edustaen KHT-yhdistys ry:tä
- toimitusjohtaja Timo Lappi, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- toimitusjohtaja Sami Karhu ja lakiasiaintoiminnanjohtaja Anne Kontkanen, Pellervo-Seura ry
- veroasiantuntija Simo Valtti, Perheyritysten liitto ry
- lakimies Minna Tanska, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- veroasiantuntija Jukka Hakola, Suomen Kuntaliitto
- yhteiskuntasuhdepäällikkö Jukka Ihanus, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- johtaja Anna Lundén, Suomen Yrittäjät ry

- toimitusjohtaja Petteri Pelkonen ja henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Merja Hokkanen, Tuko Logistics Osuuskunta
- professori Raimo Immonen, Turun kauppa- korkeakoulu
- professori Jaakko Ossa, Turun yliopisto
- varatuomari Eija Kuivisto, edustan Suomen Veroasiantuntijat ry:tä
- tutkimusjohtaja Seppo Kari, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- lakiasiain johtaja Vesa Korpela, Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Finnvera Oyj
- Keskuskauppakamari
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Suomen Taloushallintoliitto ry
- Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf
- Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus.

Lisäksi työ- ja elinkeinonministeriö ilmoitti, ettei sillä ole huomauttamista asiaan.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia, elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia, maatilatalouden tuloverolakia, rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia, tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annettua lakia ja tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annettua lakia.

Yhteisöverokantaa alennettaisiin nykyisestä 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Pääomatuloveron progressiota ehdotetaan kiristettäväksi siten, että yli 40 000 euron pääomatuloista vero olisi 32 prosenttia.

Esityksessä ehdotetaan, että tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, maatilatalouden tuloverolain ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain osinkotulojen verotusta koskevia säännöksiä muutetaan. Lisäksi ehdotetaan, että osakeyhtiölaissa tarkoitettu varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta olisi verotuksessa osinkotuloa. Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta voitaisiin kuitenkin tietyin edellytyksin käsitellä verotuksessa luovutuksena.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että julkisesti noteeratun yhtiön jakamasta osingosta 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa. Muun kuin julkisesti noteeratun yh-

tiön jakamasta osingosta olisi 25 prosenttia veronalaista pääomatuloa siltä osin kuin osingon määrä vastaisi osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa, kuitenkin enintään 150 000 euroa. Tämän euroääräisen rajan ylittävältä osalta osingosta 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa. Kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa vastaavan määrän ylittävältä osalta osingosta olisi 75 prosenttia veronalaista ansiotuloa. Ulkomailta saatua osinkoa verotettaisiin tietyin edellytyksin kuten kotimaasta saatua osinkoa, jos osinkoa jakavan yhtiön verotuksellinen kotipaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueen valtiossa tai valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus. Peitellyn osingon veronalaista osaa ehdotetaan nostettavan 75 prosenttiin.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhteisön saama osinko olisi verovapaata tuloa, jos osinkoa jakava yhteisö on kotimainen tai emo-tytär-yhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö tai yhteisö, jonka verotuksellinen kotipaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueen valtiossa ja joka on velvollinen suorittamaan tulostaan veroa vähintään kymmenen prosenttia. Tästä poiketen osinko olisi kuitenkin kokonaan veronalaista tuloa, jos osinkoa jakava yhteisö on julkisesti noteerattu yhtiö ja osingon-

saaja on muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön pääomasta. Muista valtioista kuin Euroopan unionin jäsenvaltioista tai Euroopan talousalueen valtioista saatu osinko olisi yhteisön veronalaista tuloa. Lakia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että luonnollisen henkilön elinkeinotoimintaan kuuluvien julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 85 prosenttia ja muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 75 prosenttia.

Lisäksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että edustusmenot säädettäisiin elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa kokonaan vähennyskelpottomiksi menoiksi. Osuuskunnan vähennyskelpoista ylijäämää ehdotetaan rajattavaksi sekä vähennyksen oikeutettujen osuuskuntien että vähennyskelpoisen määrän suhteen. Yhteisöjen, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden korkovähennysoikeuden rajoittamista koskeva sääntely laajennettaisiin siten, että vähennyskelpoisten korkojen enimmäismäärä pienennettäisiin 30 prosentista 25 prosenttiin ja prosenttiosuuden laskentapohjaan lisättävistä eristä poistettaisiin rahoitusomaisuuden menetykset ja arvonmuutokset.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia muutettaisiin siten, että rajoitetusti verovelvollisen yhteisön saamiin osinkoihin, korkoihin ja rojalteihin sovellettava lähdeveroverokanta alennettaisiin 20 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisten verotusmenetelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotettavaan tuloon sovellettava yhteisöverokanta ehdotetaan alennettavaksi 20 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisten yhteisöjen muun muassa sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saamiin osinkotuloihin eräissä tilanteissa sovellettava lähdeverokanta esitetään muutettavaksi 15 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisen saaman pääomatulon veroprogressiota ehdotetaan kiristettäväksi siten, että yli 40 000 euron pääomatuloista vero olisi 32 prosenttia. Lisäksi ehdotetaan, että rajoitetusti verovelvollisen tulon

verottamisesta annetun lain osinkoa koskevaa sääntelyä sovellettaisiin myös osinkona verotettavaan osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun vapaan oman rahastosta saatuun varojenjako.

Maatilatalouden tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maatalouteen kuuluvien julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 85 prosenttia ja muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 75 prosenttia.

Tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain voimassaoloaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi siten, että laki ei olisi enää voimassa verovuonna 2015.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä koskevan lain voimassaoloaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi siten, että laki ei olisi enää voimassa verovuonna 2015.

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2014 alusta. Yhteisöverokantaa ja pääomatuloveron progression kiristämistä koskevia muutoksia, osinkotulon verotusta, varojenjako ja osuuskunnan vähennyskelpoista ylijäämää koskevia muutoksia, edustusmenojen ja korkomenojen vähennyskelpoisuuden muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Varojenjako koskevaa sääntelyä sovellettaisiin muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatuun varojenjako kuitenkin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa, kun varojenjaossa on kyse ennen lain voimaantuloa tehdyn pääomansijoituksen palauttamisesta.

Lakialoitteet

LA 50/2012 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan säädettäväksi laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista. Laki koskisi turkistaloutta ja verovelvollisten oikeutta vähentää vuosina 2013—2015 käyttöön ottamiensa,

tuotannollisessa toiminnassaan käyttämiensä 2 ja 4 §:ssä tarkoitettujen rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintamenoja.

LA 56/2013 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia siten, että konserninsisäisten lainojen korkojen vähennysoikeus rajoitetaan käytännössä koskemaan ainoastaan Euroopan talousalueella sijaitsevien konserniyhtiöiden lainojen korkoja.

LA 69/2013 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että liikkeen- ja ammatinharjoittajille, henkilöyhtiöitten osakkaille sekä maa- ja metsätalouden harjoittajille annetaan viiden prosentin yrittäjävähennys. Lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle laeiksi tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta (HE 185/2013 vp).

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muutettuna.

Muutosehdotukset ovat teknisiä lukuun ottamatta osuuskunnan voitonjaon verokohtelua, joka ehdotetaan siirrettäväksi jatkovalmisteluun. Sitä koskeva uusi esitys on tarkoitus saada eduskunnan käsittelyyn jo keväällä 2014, jotta osuuskuntia koskevia uusia säännöksiä voidaan soveltaa vuoden 2015 alusta. Koska osuuskuntien verokohtelua on välttämätöntä ajantasaistaa pikimmiten ensi vuoden alusta voimaan tulevan uuden osuuskuntalain vuoksi, valiokunta ehdottaa jatkovalmistelua koskevaa lausumaa (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Esitys voidaan hyväksyä muulta osin varsin myöhemmästä antoajankohdasta huolimatta.

Valiokunnan yleisarvio

Veropoliittinen kokonaisuus. Esitys muodostaa veropoliittisesti *linjakkaan kokonaisuuden*, jota hallitsee yhteisöverokannan alennus 4,5 prosenttiyksiköllä 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Se alentaa vuosittaisia verotuloja staattisen laskelman mukaan noin 870 milj. euroa vuodessa. Koska muutos on merkittävä, esitykseen sisältyviä muita ehdotuksia on aiheellista arvioida osana näin muodostuvaa kokonaisuutta. Tämä tekee hyväksyttäväksi mm. kahteen määräaikaiseen lakiin ehdotetut vuoden soveltamisajan leikkaukset.

Esitys merkitsee toisaalta myös veropoliittista askelta takaisin laajaan veropohjaan ja matalaan verokantaan perustuvaan verojärjestelmään, jota pidetään yleisesti vakaana ja yritysten kannalta mahdollisimman neutraalina mallina. Yhteisöveron alennuksen rinnalla tehdyt ehdotukset veropohjan tiivistämiseksi ovat siten myös *verojärjestelmän johdonmukaisuuden* kannalta perusteltuja.

Valiokunta pitää näitä esityksen rakenteellisia lähtökohtia onnistuneina.

Ehdotusten taustalla olevat motiivit ovat taas *kansantalouden näkökulmasta perusteltuja* ja merkityksellisiä: yhteisöverokannan alennus on vastaus kansainväliseen verokilpailuun, verotuksen painopisteen siirto yrityksen verotuksesta omistajan verotukseen keventää aktiivisen pääoman verotusta ja tukee yritysten toimintaedellytyksiä. Vastaavasti passiivista pääomaa koskevat kiristävät toimet sekä ehdotukset veropohjan tiivistämiseksi ja kansainvälisen veropaon estämiseksi vahvistavat ja suojelevat Suomen veropohjaa.

Esitys kuvastaa keskeisiltä osin myös *hallitusohjelman henkeä* ja sitä täydentävän kevään 2013 *kehyspäätöksen kirjauksia*, joskin jotkin ehdotukset ovat päivittyneet molemmista valmistelun kuluessa. Esimerkkeinä tästä ovat hallitusohjelmaan nähden mm. määräaikaisia verotuksia koskevat leikkaukset tai sijoitetun vapaan oman pääoman verokohtelu. Merkittävin ero kehyspäätökseen nähden on taas luopuminen pois-

touudistuksesta tässä vaiheessa sekä ansiotulo-osingon säilyttäminen edelleen osana osinkoverojärjestelmää.

Valiokunta pitää valmisteluun pohjautuvaa *uudelleenarviointia* sinänsä hyväksyttävänä ja asianmukaisena; tärkeintä on, että lopputulos on avoimen tarkastelun jälkeen eri osapuolten kannalta kestävä ja perusteltu. Tässä yhteydessä on ollut erityisen perusteltua luopua kaavaillusta poistouudistuksesta, joka olisi tullut voimaan yritysten kannalta kohtuuttoman lyhyen sopeutumisaajan jälkeen. Vaikka poistojärjestelmän uudistus on ollut pitkään esillä, muutoksen sisäänajo vajaan vuoden aikajänteellä ei vastaa verojärjestelmän ennakoitavuuden vaatimuksia.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on käynyt syksyn aikana ilmi, että *Suomeen kohdistuu kansainvälistä kiinnostusta* investointikohteena. Ehdotetun yritysverokannan alennuksen voi odottaa vielä lisäävän sitä. Sen vuoksi on ehdottoman tärkeää, että verojärjestelmän muutokset toteutetaan myös investointien ja niiden rahoitusratkaisujen kestävyuden kannalta hallittavassa aikataulussa. Valiokunta ei pidä riittävänä esimerkiksi sitä, että pelkkä kehysriihen päätös olisi tässä suhteessa riittävä signaali yrityksille. Veromuutokset hioutuvat ja saavat yksityiskohdalliset piirteensä vasta valmistelussa, ja yritykset voivat arvioida muutosten tosiasiallisia vaikutuksia vasta sen jälkeen. Siksi verojärjestelmän rakenteellisia muutoksia koskevat päätökset tulee tehdä ajoissa ja muutosten voimaantuloon tulee varata yritysten sopeutumisen kannalta riittävä aika. Tämä ei tarkoita, etteikö yksittäisiin uusiin veropakoihin ilmiihän voitaisi ja pitäisi puuttua välittömästi.

Osuuskuntien verotus. Valiokunta pitää ennakoitavuuden ja kansainvälisen veropaon estämiseksi sinänsä perusteltuna, että esityksessä puututaan myös osuuskuntien jakaman ylijäämän vähennyskelpoisuuteen. Voimassa oleva sääntely on aivan liian avokätinen ja suojaton kansainvälisiä voitonsiirtoja vastaan. Nykymuotoinen vähennysoikeus tekisi tarpeettomaksi esimerkiksi kaikki ne korkojen vähennysoikeuden rajoitukset, joilla on vasta hiljan yritetty estää kei-

notekoista voitonsiirtoa Suomesta. On siis välttämätöntä, että sääntelyä tiukennetaan. Tältä osin kysymys on nimenomaan veropohjan suojaamisesta ennakoitavasti.

Ehdotukset ovat tulleet kuitenkin julkisiksi vasta kuluneen lokakuun aikana, eivätkä kaikki perinteisesti toimivat osuuskunnat ole voineet varautua niihin. Esitys vaikuttaa mm. osuuskunnan rakenteeseen sekä osuuskunnan ja sen jäsenten väliseen hinnoitteluun. Ehdotetut veromuutokset ovat näiltä osin merkittäviä, ja ne vaikuttavat ainakin suurten päivittäistavarakaupan alan osuuskuntien välisiin kilpailuasetelmiin. Asiantuntijakuulemisissa on käynyt lisäksi ilmi, että ensi vuotta koskevat sitovat hinnoittelusopimukset on vahvistettu jo alkusyksystä. Muutosehdotukset ovat tulleet julki myös siihen nähden liian myöhään.

Valiokunta ehdottaa edellä olevan perusteella, että osuuskunnan ylijäämän vähennyskelpoisuutta koskeva elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 § hylätään ja asia saatetaan jatkovalmisteluun. Olennaista on, että toimijoita kuullaan valmistelun aikana avoimesti ja että esiin nousseiden kilpailu- ym. näkökohtien vaikutus lopulliseen esitykseen arvioidaan kattavasti. Sääntelyn tavoitteena tulee pitää kuitenkin sellaisia rajoituksia, jotka estävät tehokkaasti kansainvälisen verosuunnittelun ja veropaon.

Osuuskunnan jäsenten verotus. Esitykseen ei sisälly myöskään vielä valmistelussa mukana olleita osuuskuntien jäsenten verokysymyksiä. Tarkoitus on antaa tältä osin erillinen esitys. Valiokunnalla ei ole tähän sinänsä huomautettavaa. Valiokunta pitää kuitenkin tavoiteltavana sitä, että osuuskuntien ja jäsenten verotusperusteet voitaisiin koota yhteen esitykseen, joka annettaisiin eduskunnalle kevään 2014 aikana. Näin verovelvollisilla olisi tiedossaan osuuskuntiin kokonaisuudessaan vaikuttavat veroehdotukset. Jos aikataulu osoittautuu liian kiireiseksi, osuuskuntia koskevat ehdotukset tulee antaa kuitenkin niin aikaisin, että eduskunta ehtii käsitellä ne kevätistuntokaudella. Vain näin toimijoille voidaan varata riittävä aika ottaa tulevat muutokset toiminnassaan huomioon.

Yksittäiskysymyksiä

I Yhteisöveron alennus

Yhteisöveron alennus on siis esityksen merkittävin osa niin kansantaloudellisesti kuin veropoliittisena ratkaisuna. Sen tarkoituksena on vahvistaa Suomen asemaa kansainvälisessä ympäristössä ja kannustaa yrityksiä sekä pysymään että raportoimaan voittojaan täällä. Samalla se merkitsee edellä todetuin tavoin paluuta kohdenetuista veronhuojennuksista yleiseen matalaan verokantaan, mikä sellaisenaan selkeyttää verojärjestelmää ja vähentää sen ohjausvaikutuksia. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on arvioitu lisäksi, että yhteisöveron alennus vähentää siirtohinnoitteluun ja mm. *innovaatiobox*-tyyppisiin erityishuojennuksiin liittyviä paineita. Valiokunta pitää näitä kaikkia suotavina muutoksina.

Alennuksen taustalla on yleinen havainto, jonka mukaan *yhteisöveron rooli* osana verojärjestelmää on muuttunut viime vuosikymmeninä toimintaympäristön kansainvälistymisen myötä. Sillä on vaikutusta investointeihin ja raportoitujen voittojen — ja siten myös verotulojen — määrään. Muutos on johtanut tunnetuin tavoin siihen, että useat maat ovat alentaneet yhteisöverotasoaan. Verokanta on tänä vuonna EU:n jäsenvaltioissa keskimäärin noin 23 prosenttia ja OECD:n jäsenmaissa 25,5 prosenttia. Vaikka Suomen verokanta on nykyisin alempi kuin yleinen verokanta EU:n läntisissä valtioissa, se on korkeampi kuin Ruotsissa sekä Baltian maissa ja muissa itäisen Euroopan maissa. Näillä kaikilla on vaikutusta Suomen kannalta merkityksellisiin yritysten sijoittautumispäätöksiin.

Esitystä on pidetty valiokunnan asiantuntijakuulemisessa yleisesti perusteltuna, joskin osin myös radikaalina. Se kytkeytyy kuitenkin edellä todetuin tavoin yleiseen kansainväliseen trendiin, johon on ollut perusteltua vastata. Kysymys on ollut enintään alennuksen toteutuksesta vaiheittain, mikä olisi jättänyt liikkumatilaa muulle veropolitiikalle.

Valiokunta tukee esitystä ehdotetussa muodossa. Se siirtää verotuksen painopistettä yhteisön verotuksesta jaetun voiton verotukseen ja li-

sää siten taloudellista aktiviteettia hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Sen voidaan perustellusti odottaa parantavan yritysten työllistämisen-, kasvu- ja investointimahdollisuuksia. Myös valtion taloudellisen tutkimuslaitoksen VATTin tekemä vaikutusarvio tukee näitä odotuksia. Tuotannon kasvun oletetaan olevan suurinta pääomaintensiivisillä toimialoilla eli vienniteollisuudessa ja työllisyyden odotetaan parantuvan kaikkiaan noin 5 000—7 000 henkilöllä keskipitkällä aikavälillä.

Olellisinta on kuitenkin esityksen antama viesti siitä, että Suomi haluaa olla haluttu sijoittautumis- ja investointikohde Euroopassa. Sillä on tarjota vakaat olosuhteet, toimiva infrastruktuuri ja osaavaa työvoimaa. Näille perustuva toimintaympäristö yhdessä matalan yhteisöverokannan kanssa vaikuttaa myönteisesti yritysten toiminta- ja työllistämismahdollisuuksiin. Esityksen suotuisat vaikutukset voivat olla siten suoria työllistämisaikutuksia laajempia, vaikkei tarkkoja lukuja voidakaan esittää.

Muutoksesta aiheutuvat verotulomenetykset on tehty vuoden 2014 tasossa mahdollisimman realistisesti. Niissä ei ole otettu huomioon taloudellisen aktiviteetin muutoksia eikä esimerkiksi verosuunnittelusta johtuvia vaikutuksia. Toisaalta yhteisöverokannan alennus lisää yhtiöissä voitonjakokelpoisia varoja 870 milj. euroa, ensi vuonna hieman tätä vähemmän. Esityksen vaikutusarvioissa on oletettu, että yritykset jakavat vastaisuudessa yhtä suuren osan voitoistaan kuin ennen uudistusta, keskimäärin 55 prosenttia vaihteluvälin ollessa yleisesti 45—70 prosenttia. Tämä merkitsisi noin 480 milj. euron lisäystä jaettuihin osinkoihin vuodesta 2015 alkaen. Ensi vuoden arvio on noin puolet tästä. Arviot perustuvat historiallisiin tietoihin yritysten käyttäytymisestä.

Esitys tuo mukaan siis vääjäämättä taloudellista dynamiikkaa. Tarkkaa arviota on kuitenkin vaikea esittää. Esityksessä on todettu kansainvälisiin tutkimuksiin nojautuen, että nyt esitetyn suuruisen verokannan laskun kokonaistaloudelliset vaikutukset voivat olla lyhyellä aikavälillä 0,1—0,2 prosenttia bruttokansantuotteen kasvua kiihdyttäviä. Pidemmän aikavälin vaikutuk-

set olisivat hieman tätä suurempia, kun investointien ja yritystoiminnan kasvu realisoituvat täysimääräisesti. Muutoksen vaikutuksia on kuitenkin vaikea erottaa tutkimuksellisesti muista muuttujista ja taloussuhdanteiden aiheuttamista muutoksista.

Valiokunta pitää hyväksyttävänä myös yhteisöverokannan alennukseen liittyvää voimaantulosääntelyä. Sillä on estetty alennukseen liittyvä verokantaedun tavoittelu niissä tapauksissa, joissa yhtiö on muuttanut tilikauttaan hallituksen alennuspäätöksen tultua julki eli 21.3.2013 tai sen jälkeen. Tämä on sinänsä perusteltua, mutta tieto myös tästä olisi ollut asianmukaista antaa samanaikaisesti. Näin yritykset eivät olisi ryhtyneet toimiin, jotka näyttäisivät nyt kerryttävän kaikki pidennyksestä aiheutuvat haitat ilman tilikauden muutoksesta koituvaa verokantaeta.

2 Pääomatulon verotuksen progressiivisuus

Valiokunta puoltaa esitystä myös siltä osin kuin pääomatuloista menevän veron progressiorajaa lasketaan 50 000 eurosta 40 000 euroon. Muutos kiristää hieman suurten pääomatulojen verotusta ja lisää verotuksen sosiaalista oikeudenmukaisuutta hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Muutos vaikuttaa noin 40 000 henkilön verotukseen, ja sen arvioidaan lisäävän verotuottoa noin 5 milj. euroa vuodessa. Ensi vuoden arvio on puolet tästä.

3 Osinkoverotus

Esityksen toinen merkittävä osakokonaisuus koskee osinkoverotusta, johon on ehdotettu moninaisia ja hieman eri suuntiin vaikuttavia muutoksia. Yleinen piirre on kuitenkin tiukentuva verotus hallituksen tavoitteena olevan painopisteen siirron mukaisesti. Muutosten verotuottovaikutuksiksi on arvioitu vuositasona kaikkiaan 270 milj. euroa, joista 50 milj. euroa odotetaan kertyvän listattujen yhtiöiden ja 220 milj. euroa muiden kuin listattujen yhtiöiden jakamista osingoista.

Valiokunta käsittelee seuraavassa osinkotulojen verotusta vain eräiltä keskeisiltä osin. Valio-

kunnalla ei ole huomautettavaa muutosehdotuksiin, jotka koskevat yksityishenkilön tai kuolinpesän elinkeinotoiminnan tai maatalouden tulo-lähteisiin kuuluvien osinkojen verotusta, elinkeinoyhtymien saamia osinkoja tai luonnollisten henkilöiden tai yhteisöjen ulkomaiselta yhtiöltä saatujen osinkojen verotusta. Ehdotukset ovat näiltä osin johdonmukaisia ja linjassa muun uudistuksen kanssa.

Listattujen yhtiöiden jakamat osingot. Vaikutuksiltaan laaja-alaisin muutos koskee julkisesti noteerattujen yhtiöitten jakamia osinkoja, joiden veronalaista osuutta ehdotetaan korotettavaksi 70 prosentista 85 prosenttiin. Verovapaa osuus pienenesi vastaavasti nykyisestä 30 prosentista 15 prosenttiin. *Osingon veroaste* kasvaisi siten nykyisestä 21,0—22,4 prosentista 25,5—27,2 prosenttiin. Huomattavaa on kuitenkin, että yhteisöverokannan alennus lisää merkittävästi yhtiöiden osingonmaksukykyä. Kun otetaan huomioon sekä yhtiön että osakkaan maksamat verot, *osingon kokonaisveroaste* säilyy käytännössä nykytasoisena (nykyinen 40,4—41,4 %, jatkossa 40,4—41,8 %). Osakesäästäjän näkökulmasta tällä on käytännössä olennainen merkitys.

Esityksessä on arvioitu, että muutos vähentää jossain määrin suoria osakesijoituksia mutta ei heikennä yleistä säästämishalukkuutta. Näistä mahdollisista käyttäytymisvaikutuksista huolimatta muutoksen arvioidaan lisäävän verotuloja 50 milj. euroa vuodessa, kuten edellä on todettu. Muutosehdotus on kaikin osin linjassa yhteisöveron alennukseen liittyvän kokonaisuuden kanssa.

Muiden kuin listattujen yhtiöiden jakamat osingot. Esitys säilyttää listaamattomien yhtiöiden jakamiin osinkoihin sovellettavan, nettovarallisuuden tuottoon perustuvan veromallin sekä jaon ansio- ja pääomatulo-osinkoihin. Siihen sisältyy kuitenkin periaatteellisesti huomionarvoinen muutos; jatkossa listaamattomien yritysten jakamien osinkojen täysi verovapaus osakkaalla poistuu. Malli sisältää kuitenkin edelleen *yrittäjäkannustimeksi* katsottavan huojennuksen, jos-

sa nettovarallisuuden perusteella lasketun vuotuisen tuoton rajoissa jaettuihin osinkoihin kohdistuu 25 prosentin veroaste 150 000 euroon saakka. Myös sen ylittävä veronalainen osuus olisi nykyistä kireämpi eli 85 prosenttia edellyttäen edelleen, että jako tapahtuu vuotuisen tuoton rajoissa. Vuotuinen tuotto laskettaisiin jatkossa kahdeksan prosentin mukaan nykyisen yhdeksän sijasta. Verotus kiristyy siten hieman myös tältä osin suuntaan, jota varsin yleisesti pidetään perusteltuna.

Jos jaettava osinko ylittää vuotuisen tuoton, ylittävästä osuudesta 75 prosenttia olisi veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. Myös tämä merkitsee kiristystä nykytilaan.

Koska listaamattomien yhtiöiden jakamien osinkojen verotukseen sovelletaan useita muutujia, esitys vaikuttaa eri yhtiöihin eri tavoin. Vaikutusarvioissa voidaan tarkastella myös vain osinkotuloon kohdistuvaa verorasitusta tai sekä yhtiöön että osakkaaseen kohdistuvaa kokonaisveroastetta. Yleiskuva on se, että osingon veroaste kiristyy ja suhteellisesti eniten kiristyy huojennetun osinkotulon verotus. Vaikutukset kokonaisveroasteeseen ovat samansuuntaisia mutta pienempiä.

Esityksessä on arvioitu, että uudistuksesta hyötyisi eniten osingonsaaja, joka saa suuria, yli 60 000 euron osinkoja varakkaasta yhtiöstä. Tällaisia osingonsaajia on kuitenkin varsin vähän. Valtaosa — noin 90 prosenttia — listaamattomien yritysten osakkaista sai osinkotuloja vuonna 2011 alle 10 000 euroa. Näistäkin useimpien osinkotulot jäivät alle 1 000 euron. Jos arvio kohdennetaan koko osakasjoukkoon, noin 380 000 osakkaaseen, esitys kiristäisi staattisesti arvioituna noin 280 000 ja keventäisi noin 100 000 henkilön verotusta. Osinkotulojen verotus säilyttäisi kuitenkin nykyisen kaltaiset osingonjakoa ohjaavat vaikutukset. Uudistus kannustaisi edelleen yhtiöitä kartuttamaan nettovarallisuutta ja kasvattamaan jaettavia osinkoja.

Yhteisön saamat osingot. Yhteisöjen saamat osingot olisivat myös jatkossa pääsäännön mukaan verovapaita. Tämän tarkoituksena on estää

osinkoon kohdistuva ketjuverotus. Jotta yhtiön kautta omistettuihin pörssiosakkeisiin kohdistuisi osakkaan kädessä samantasoisen verotus kuin suoraan omistukseen, listaamattoman yhtiön listatulta yhtiöltä saadut osingot ovat osin veronalaisia. Tämä veronalainen osuus ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 75 prosentista 100 prosenttiin. Sääntely koskee yhtiöitä, jotka omistavat listatun yhtiön osakkeista alle 10 prosenttia. Jos tällainen yhtiö jakaa nettovarallisuutta koskevan tuottorajan sisällä osingon edelleen osakkaalleen, osinkoon kohdistuu noin 26 prosentin kokonaisveroaste, jos osinko on enintään 150 000 euroa. Tämä vastaa sääntelyn perusajatusta ja yhdenvertaista verokohtelua. Merkitystä ei olisi siten yleensä sillä, saako henkilö listatun yhtiön jakaman osingon suoraan vai omistamansa yhtiön kautta.

Siirtymäsäännöksen tarpeellisuus. Lainmuutokset tulevat voimaan ensi vuoden alusta, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Jaettavaksi tulee siis osinkoja, joita jakavien yhtiöiden tulos on verotettu 24,5 prosentin verokannan mukaan mutta joihin kohdistuu kassaperiaatteen vuoksi uusi, kiristynyt osinkotulon verotus. Tätä on arvosteltu valiokunnan asiantuntijakuulemisessa ja ehdotettu lievennettäväksi erityisellä siirtymäsäännöksellä.

Valiokunta on arvioinut asiaa perusteellisesti. Muutos merkitsisi vuonna 2014 noin 230 milj. euron verotuottojen vähennystä verrattuna hallituksen esitykseen. Tämä on jo yksin niin painava peruste, ettei erityinen siirtymäsääntely ole käytännössä mahdollinen. Kysymys on tässäkin kokonaisuudesta ja sen osista.

Arvioinnissa on otettava lisäksi huomioon, ettei muutos ole yksinomaan edullinen kaikille osingonsaajille, vaan se myös kiristäisi joidenkin verotusta. Toisaalta ei ole myöskään perusteltua luoda mallia, jossa otettaisiin huomioon valikoidusti vain uudistuksen myönteiset seuraamukset. Myös järjestelmän selkeys edellyttää tiettyä kaavamaisuutta.

Muutostilanteille on ylipäänsä tyypillistä, että vaikutukset ovat erisuuntaisia. Olennaista on ko-

konaisuus. Tässä sillä luodaan pysyvästi noin 600 milj. euron vuotuinen stimulaatio aktiivisen yritystoiminnan hyväksi. Yhden vuoden tilapäinen osinkoveropiikki tulee valiokunnan mielestä suhteuttaa myös tähän näkökohtaan.

Valiokunta toteaa lopuksi, että tilanne eroaa myös vuoden 2005 uudistuksesta, jolloin siirtymäsääntely liittyi koko osinkoverorakenteen muutokseen. Nykyjärjestelmään ei sisälly myöskään yhtiöveron hyvityslain kaltaista täydennysveroa, joka takaisi aina, että yhtiö on maksanut veron jakamastaan voitosta.

Osinkoverojärjestelmän uudistamistarve. Nykyinen ja myös jatkossa sovellettava osinkoverojärjestelmä on varsin monimutkainen ja siksi raskas tai vaikeasti hallinnoitava. Monimutkaisuus johtuu osin osinkoverojärjestelmästä itsessään mutta myös verojärjestelmän kansallisista piirteistä, kuten osinkotulon jaosta pääomatulo- ja ansiotulo-osinkoihin, tulolähdejaosta tai elinkeinoyhtymien verotuksesta jaettavina yhtiöinä. Sen lisäksi on otettava huomioon myös erityyppisten yhtiöiden välisiin suhteisiin liittyvät rajoitteet ja ulkomaisiin osingonjakotilanteisiin liittyvät velvoitteet. Eriytettyyn tuloverojärjestelmään liittyvät tulonmuunto-ongelmat säilyvät nekin edelleen.

Valiokunta pitää perusteltuna sitä, ettei järjestelmän perusrakenteita muuteta tässä yhteydessä. Yhteisöveron alennuksen vaikutus on niin suuri, että osinkoverojärjestelmään liittyvä vaaka — ja siten ennustettavuus — on hyvä säilyttää. Koska järjestelmä on turhan mutkikas ja siihen sisältyy monia jännitteitä, sitä on valiokunnan mielestä tarve hioa edelleen. Tämä voi tapahtua luontevasti siinä yhteydessä, kun verotuksen rakennetta muokataan myös muutoin esimerkiksi tulolähteitä koskevan tarkastelun yhteydessä.

4 Varojen jako vapaan oman pääoman rahastosta

Esityksen yksi eniten keskustelua herättänyt ehdotus liittyy listaamattomien yhtiöiden vapaan oman pääoman erien verokohteluun. Jatkossa voitonjakoa ja jakoa muista vapaan oman pää-

oman rahastoista on tarkoitus verottaa osinkona. Jakoa voitaisiin pitää vain erityisillä perusteilla pääoman palautuksena ja siten verotuksellisesti luovutuksena. Asiantuntijakuulemisessa on huomautettu siitä, että ehdotus poikkeaa hallitusohjelman kirjauksesta. Se olisi edellyttänyt, että Verohallinnon ohjeeseen perustuva verokohtelu kirjataan lakiin nyky muodossaan. Näkemykset poikkeavat esityksestä myös sen suhteen, missä määrin varojen jakoa vapaan oman pääoman rahastosta on käytetty osingosta menevän veron kiertämiseen.

Toisaalta, valiokunnan kuulemat yhtiöoikeuden asiantuntijat ovat todenneet, että ehdotus on osakeyhtiölain ajattelun kannalta perusteltu ja oikeasuuntainen. Se vastaa siis vuonna 2006 voimaan tullutta osakeyhtiölakia, jolla siirryttiin aitoon nimellisarvottomaan pääomajärjestelmään ja jossa osakkeen ja osakepääoman välinen kytkös on katkaistu. Yhtiöön sijoitettuja varoja ja yhtiön pääoman eria ei voida merkitä kuuluvaksi tietylle osakkeenomistajalle tai osakkeelle. Huomattavaa on myös se, että yhtiöön voidaan tehdä pääomansijoituksia ilman osakevastiketta. Useissa tapauksissa on täysin sopimuksenvaraista — tai jopa sattumanvaraista — merkitäkö yhtiöön sijoitus sidotun tai vapaan pääoman eräksi. Yhtiöoikeudessa varoja ei myöskään palauteta sijoittajille, vaan niitä jaetaan osakeyhtiölain varojenjako koskevien säännösten perusteella.

Painavammat juridiset argumentit puhuvat sen puolesta, että kaikkea voitonjakoa tulisi verottaa osinkona. Toisaalta kapeammasta, mutta ehkä käytännössä merkityksellisestä näkökulmasta katsottuna kysymys on usein yhtiöön sijoitetusta omasta pääomasta, joka palautetaan sijoittajalle. Tällainen rahoitusinnovaatio on pääsyt kehittymään, koska verolainsäädäntöä ei ole uudistettu uuden osakeyhtiölain tultua voimaan. Käytännössä muodostunutta oikeustilaa on vaikea purkaa äkillisesti.

Kuten todettu, varojen jako vapaan oman pääoman rahastosta voidaan verottaa luovutuksena. Se edellyttää kuitenkin, että palautus tapahtuu alkuperäiselle sijoittajalle ja viimeistään kymmenen vuoden sisällä pääomasijoituksen teke-

misestä. Verovelvollisen tulee esittää lisäksi luotettava selvitys edellytysten täyttymisestä. Koska kysymyksessä on poikkeussäännös, sitä on tarkoitus tulkita suppeasti.

Valiokunta pitää ehdotusta ymmärrettävänä kompromissina vallitsevassa tilanteessa. Ehdotus noudattaa Verohallinnon ohjetta siltä osin, että verotus luovutuksena edellyttää aina luotettavaa selvitystä. Toisaalta, tulkinta suhteessa erilaisiin seuraantotilanteisiin on ohjetta ahtaampi. Valiokunta pitää kuitenkin perusteltuna tulkintaa, jossa myös alkuperäisen sijoittajan kuolinpesä voi saada saman verotusedun vaatimuksesta ja esitettyään laissa edellytetyn selvityksen. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteissa on lähdetty muutoin siitä, ettei säännös sovellu esimerkiksi yritysjärjestelyissä tai rahansiiirroissa muodostuneiden oman pääoman erien jakoihin. Valiokunta pitää tätä perusteltuna, jottei verokohtelu riipu sattumasta tai verovelvollisen omasta valinnasta. Ylipäänsä, jos varojen yhteys pääomansijoituksiin jää selvityksen jälkeen epäselväksi, varojenjakoa on perusteltua käsitellä verotuksessa osinkona.

Esitys liittyy toisaalta myös painopisteen siirtoon yhtiön verotuksesta osingon saajan verotukseen. Tiukentunut — ja edellä todetuina tavoin juridisesti perusteltu — linja on hyväksyttävä myös tähän nähden. Valiokunta pitää varojenjaon palautukselta edellytettyä kymmenen vuoden aikarajaa perusteltuna lähinnä käytännön syistä; myös verottajalla tulee olla tarpeen vaatiessa mahdollisuus arvioida verovelvollisen esittämää selvitystä. — Todettakoon myös selvyden vuoksi, että verotus luovutuksena edellyttää, että verovelvollinen vaatii sitä. Selvitystä ei sen sijaan tarvita siitä, että sijoitus on käynyt yhtiölle tarpeettomaksi.

Valiokunta pitää muutokselle varattua erityistä kahden vuoden siirtymäaikaa riittävänä. Verohallinnon ohjeen mukainen listaamattomia yhtiöitä koskeva käytäntö jatkuu siten seuraavat kaksi vuotta, mikä antaa yhtiöille aikaa sopeutua muuttuneeseen tilanteeseen.

5 Edustusmenojen vähennyskelpoisuus

Elinkeinoverotuksen systematiikan kannalta ongelmallisin, joskin verotuotoltaan melko vähäinen muutosehdotus liittyy edustuskuluihin, joiden vähennyskelpoisuus ehdotetaan poistettavaksi. Tämä on vastoin verotuksen yleistä periaatetta, jonka mukaan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot ovat vähennyskelpoisia. Tätä on tosin rajoitettu juuri edustuskulujen osalta jo aiemmin niin, että kuluista on nykyisin vain puolet vähennyskelpoista menoa. Lisäksi edustustarkoitukseen hankittujen tavaroiden ja palveluiden sisältämä arvonnäkövero on kokonaan vähennyskelvoton. Rajoitukset ovat siten jo nykyisin merkittäviä, mutta se ei muuta arvostelun perustetta.

Esityksessä on arvioitu, että muutos lisää vuotuista verotuottoa noin 38 milj. euroa. Myös tätä on arvosteltu valiokunnan asiantuntijakuulemisessa. Näkemys on, että tuotto jää olenaisesti odotettua pienemmäksi yritysten käytäytymismuutosten vuoksi.

Muutos vaikuttaa kaikkiaan eniten edustustarkoitukseen tarjottavien palveluiden tuottajien asemaan, mm. Lapin matkailuun ja moniin kesän festivaalitapahtumiin. Valiokunta pitää tätä vaikeasti korjattavana haittana, vaikka yhteisöveron alennuksen odotetaan tukevan yritysten edustautumismahdollisuuksia myös jatkossa. Tosiasia tietenkään on, että veroetu jäisi nykyisellään yhteisöveron alennuksen jälkeen joka tapauksessa melko pieneksi, kymmeneen prosenttiin kustannuksista. Toisaalta muutos tekee yhä tärkeämmäksi rajanvedon markkinointi- ja mainosmenoihin, jotka jäävät edelleen kokonaan vähennyskelpoisiksi. Tässä suhteessa johtoa voi hakea mm. tuoreista ratkaisuista KHO 2013:63, 2013:64 ja 2013:65.

Valiokunta hyväksyy ehdotuksen vain, koska se on osa käsiteltävää kokonaisuutta. Veropoliittisesti ei ole linjakasta eikä suotavaa, että tuoreen koulutusvähennyksen kaltainen laskennallinen lisävähennys otetaan verojärjestelmän osaksi samalla, kun aitojen elinkeinotoiminnan menojen vähennyskelpoisuus poistetaan kokonaan. Myös tiiviille veropohjalle rakentuva

verojärjestelmä edellyttää, että poikkeuksia suuntaan tai toiseen on mahdollisimman vähän.

6 Eräät muut muutosehdotukset

T&K-lisävähennyksen sekä tuotannollisten investointien korotettujen poistojen soveltamisajan lyhennys. Valiokunta on tukenut edellä matalaan verokantaan ja laajaan veropohjaan perustuvaa verojärjestelmää mm. sen neutraalisuuden vuoksi. Määräaikaisten kohdennettujen vähennysten voimassaoloajan leikkaus on tähän nähden oikeasuuntainen ratkaisu. Yritysten kannalta on kuitenkin ongelmallista, että veropoliittinen toimintalinja ei ole ollut johdonmukaista ja jättevää. Nyt valittu suunta on kuitenkin rohkaiseva, kuten edellä on jo todettu.

Valiokunta puoltaa näistä syistä määrääjän vuoden leikkausta. Sen verotuottovaikutukset ovat myös huomattavat, yhteensä vajaat 200 milj. euroa. On ymmärrettävää, että muutos on osoittautunut perustelluksi yhteisöveron merkittävän alennuksen myötä. Esitys on oikeasuuntainen myös yritysten hallinnollista taakkaa ajatellen.

Korkomenon vähennysoikeuden lisärajoitus.

Valiokunta puoltaa ehdotettuja vähäisiä tarkennuksia ja lisärajoituksia ensi vuoden alusta sovellettavaksi tuleviin säännöksiin. Ne helpottavat eräitä laintulkintakysymyksiä ja leikkaavat hieman sitä veroetua, joka korkosääntelyyn edelleen liittyy. Yksinkertaisuuden vuoksi myös nyt ehdotettuja muutoksia on asianmukaista alkaa soveltaa samanaikaisesti muun sääntelyn kanssa.

Esityksen taloudellinen vaikutus on vähäinen, arviolta 14 milj. euroa.

Lakialoitteet

Valiokunta ehdottaa, että lakialoitteet hylätään.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki tuloverolain muuttamisesta

Voimaantulosäännöksen 2 momentti. Tuloverolakiin ehdotettuja muutoksia on tarkoitus soveltaa eräin poikkeuksin ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Poikkeukset koskevat tilanteita, joissa yhtiön tilikautta on pidennetty tai lyhennetty sen jälkeen, kun hallitus oli päättänyt alentaa yhteisöverokantaa. Tästä ehdotetaan säädettäväksi voimaantulosäännöksen 2 momentissa.

Säännösehdotus on edellä yleisperusteluissa kuvatuin tavoin epätarkka ja jättää tulkinnanvaraa. Säännöstä tulisi tarkentaa sen vuoksi niin, että ratkaisevaa olisi se, milloin yhtiökokous on tehnyt päätöksen tilikauden muuttamisesta. Jos tämä on tapahtunut ennen 21.3.2013, yhteisön tuloveroprosentti verovuodelta 2014 olisi pääsäännön mukaisesti 20 ja muutoin 24,5 prosenttia. Tämä selventää säännöksen tulkintaa ja varmistaa yhtenäisen soveltamistavan myös verotuskäytännössä.

2. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

6 a §:n 3 momentti. Säännös koskee yhteisön saamien osinkotulojen verotusta. Sen 3 momentissa käsitellään eräitä poikkeuksia 1 ja 2 momentissa oleviin säännöksiin. Tarkoitus on viitata molempiin edeltäneisiin momentteihin. Koska 3 momentista on jäänyt erehdyksessä pois viittaus 2 momenttiin, valiokunta ehdottaa sitä koskevaa tarkennusta. Kysymys on teknisestä korjauksesta.

18 §. Säännös koskee eräitä elinkeinotoiminnassa vähennyskelpoisia menoja. Siihen on ehdotettu lisättäväksi uusi 6 kohta, jossa säädettäisiin osuuskunnan ylijäämän vähennyskelpoisuudesta. Koska valiokunta on ehdottanut edellä, että osuuskuntien verokohtelu siirretään jatkovalmisteluun, 18 §:ää koskeva muutosehdotus tulisi poistaa.

Voimaantulosäännöksen 3 momentti. Lainkohdassa säädetään listaamattomien yhtiöiden varojen verokohtelua koskevasta erityisestä kahden vuoden siirtymäajasta. Säännöksestä puuttuu kuitenkin maininta, että siirtymäaika koskee vain muiden kuin julkisesti noteerattujen yhtiöiden varojenjako. Valiokunta ehdottaa tätä koskevaa täydennystä. Kysymys on puhtaasti teknisestä tarkennuksesta.

3. Laki maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta

5 §:n 14) kohta. Lainkohdassa on käytetty erehdyksessä vanhentunutta termiä maatilatalous. Valiokunta ehdottaa, että se muutetaan pykälän johdantolauseessa ja laissa muutoin käytettyyn muotoon maatalous.

5 §:n 15) kohta. Valiokunta ehdottaa säännökseen kielellistä tarkennusta, jotta kirjoitusasu sopisi yhteen pykälän johdantolauseeseen kanssa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että 4.—6. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1.—3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutos-
ehdotukset),

että lakialoitteet LA 50/2012 vp, LA 56/2013 vp ja LA 69/2013 vp hylätään ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

1.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 1 ja 2 momentti, 33 c §, 33 d §:n 1 momentti sekä 124 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 2 momentti ja 33 d §:n 1 momentti laissa 716/2004, 33 b §:n 1 momentti ja 124 §:n 2 momentti laissa 1515/2011 ja 33 c § laeissa 716/2004, 1143/2005, 383/2012 ja 575/2013, sekä
lisätään 33 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004 ja 774/2012, uusi 3 momentti, 33 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004, 469/2009 ja 1515/2011, uusi 6 momentti ja lakiin uusi 45 a § ja 46 a §, seuraavasti:

33 a—33 d, 45 a, 46 a ja 124 §
(Kuten HE)

(1 mom. kuten HE)

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Jos päätös yhteisön tilikauden muuttamisesta on tehty 21 päivänä maaliskuuta vuonna 2013 tai

sen jälkeen (*poist.*) niin, ettei yhteisön verovuosi pääty vuonna 2013, tai niin, että vuonna 2014 päättyvä verovuosi on alkanut vuonna 2013 maaliskuun 21 päivän jälkeen, yhteisön tuloveroprosentti on verovuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin 24,5 prosenttia.

(3 mom. kuten HE)

2.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 8 §:n 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1539/1992,
muutetaan 6 a §, 16 §:n 10 kohta (*poist.*) ja 18 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat, 6 a § laeissa 717/2004, 382/2012 ja 576/2013, 16 §:n 10 kohta laissa 987/2012 ja 18 a §:n 2 momentti laissa 983/2012, sekä
lisätään lakiin uusi 6 c § ja 16 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 859/1981, 1164/1990, 717/2004, 1134/2005, 1077/2008 ja 987/2012, uusi 11 kohta (*poist.*), seuraavasti:

<p style="text-align: center;">6 a § (1 ja 2 mom. kuten HE)</p> <p>Yhteisön veronalaista tuloa on muilta kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilta yhteisöiltä saatu osinko. Lisäksi poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, (1 ja 2 kohta kuten HE) (4—8 mom. kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">6 c ja 16 § (Kuten HE)</p>	<p style="text-align: center;">18 § (<i>Poist.</i>)</p> <p style="text-align: center;">18 a § (Kuten HE)</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>(1 ja 2 mom. kuten HE)</p> <p>Siltä osin kuin vapaan oman pääoman rahastosta saatu varojenjako sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa, 6 a §:n 8 momenttia ja 6 c §:ää sovelletaan kuitenkin <i>muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojen jakoon</i> ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.</p>
--	---

3.

Laki**maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 5 §:n 1 momentin 14 kohta, sellaisena kuin se on laissa 718/2004, sekä
lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 15 kohta, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1541/1992 ja 718/2004, seuraavasti:

<p style="text-align: center;">5 §</p> <p>Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja maatalouden verovuoden veronalaisia tuloja ovat muun ohessa:</p>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p>14) <i>maatalouteen</i> kuuluvan omaisuuden tuottamat korot, 75 prosenttia muusta kuin julkisesti</p>
---	--

noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta, 85 prosenttia julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettut suoritukset siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään samoin kuin yhteisön saamat osingot ja mainitut suoritukset siten kuin *elinkeinotulon verottamisesta* annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä säädetään,

15) tuloverolain 33 a §:n 3 momentissa ja 33 b §:n 6 momentissa *tarkoitettu* osinkona *pidettävä* vapaan oman pääoman rahastosta *saatu varojenjako*. *Varojenjako*on sovelletaan tuloverolain 45 a §:ssä säädetyin poikkeuksin, mitä 14 kohdassa säädetään osingosta.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtiovarainministeriö valmistelee osuuskuntien verotusta koskevan sääntelykokonaisuuden niin, että sitä koskeva esitys voidaan antaa eduskunnalle kevään 2014 aikana ja lainmuutokset saattaa voimaan vuoden 2015 alusta.

Valmistelussa tulee huolehtia siitä, että alan toimijoita kuullaan avoimesti ja esitettyjen näkökohtien vaikutus veromalliin arvioidaan huolellisesti. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon kansainväliseen veropakoon liittyvien näkökohtien lisäksi myös sääntelyn neutraalisuus eri toimijoiden kesken.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kimmo Sasi /kok
vpj. Pentti Kettunen /ps
jäsen. Timo Kalli /kesk
Sampsa Kataja /kok
Anneli Kiljunen /sd
Esko Kiviranta /kesk
Mika Lintilä /kesk
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /kesk
Matti Saarinen /sd

Sari Sarkomaa /kok
Kauko Tuupainen /ps
Kari Uotila /vas
Ville Vähämäki /ps
vjäs. Maria Lohela /ps
Riitta Myller /sd
Raimo Piirainen /sd
Leena Rauhala /kd
Anne-Mari Virolainen /kok.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Osinkovero

Perussuomalaisten mielestä nykyinen osinkoverojärjestelmä suosii kohtuuttoman paljon varakkaampia ja isompia tuloksia tekevien yritysten omistajia. Tällä hetkellä Suomessa jaetaan vuosittain noin 2 miljardia euroa verovapaata osinkotuloa. Suurituloisin tulokymmenys on saanut näistä yli 80 prosenttia ja suurituloisin prosentti puolet. Tämä suurituloisten verovapaus on keskeinen syy 1990-luvulta lähtien räjähdysmäisesti kasvaneisiin tuloeroihin.

Perussuomalaiset ovatkin tyytyväisiä, että hallitus on kuunnellut neuvojamme ja on rajoittamassa verovapaiden osinkojen jakoa. Kuitenkin hallituksen uudessakin — järjestyksessään jo kolmannessa — osinkoveromallissa on edelleen porsaanreikiä, ja se suosii suurituloisia. Uudistaisimme osinkoverotusta hallitusta oikeudenmukaisemmaksi ja kasvua paremmin tukevaksi, sillä verottaisimme pieniä osinkoja hallitusta kevyemmin ja suuria osinkoja hallitusta ankarammin. Tukeaksemme pienyrittäjiä haluamme kuitenkin jättää listaamattomille pk-yrityksille selvän verokannustimen.

Mallissamme listattujen yhtiöiden osingoista olisi 50 % veronalaista pääomatuloa 1 000 euroon asti ja 100 % veronalaista siitä ylöspäin. Listaamattomien yritysten osingot taas olisivat huojennetun verotuksen piirissä siltä osin kun ne eivät ylitä 6 % yhtiön nettovarallisuudesta. Tämän tuottoasteen ylittävät osingot olisivat 75-prosenttisesti veronalaista ansiotuloa. Huojennetun verotuksen piirissä olevat osingot olisivat 10-prosenttisesti veronalaista pääomatuloa 10 000 euroon saakka, 35-prosenttisesti veronalaista pääomatuloa välillä 10 000—40 000 euroa, 50-prosenttisesti veronalaista pääomatuloa välillä 40 000—100 000 euroa, 75-prosenttises-

ti veronalaista pääomatuloa välillä 100 000—150 000 euroa ja 100-prosenttisesti veronalaista pääomatuloa 150 000 euroa suurempien osinkojen osalta.

Uudistuksemme todennäköisesti alentaisi lähes kaikkien yrittäjien verotusta, sillä Suomen Yrittäjien mukaan yli 80 % yrittäjistä sai vuonna 2010 alle 5 000 euroa osinkoa. Uudistuksemme rajoittaisi myös tehokkaasti sellaista verosuunnittelua, jonka tarkoituksena on palkan ottaminen osinkoina.

Yhteisövero

Perussuomalaiset pitävät hallituksen päätöstä alentaa yhteisöveromme kantaa 24,5 prosentista 20 prosenttiin hätiköitynä ratkaisuna. Ymmärrämme hyvin, että maamme on vastattava lähimpien kilpailijamaidemme aloittamaan verokilpailuun, mutta emme hallituksen tavoin olisi valmiita kiihdyttämään verokilpailua edelleen. Näin ollen olisimme valmiita laskemaan yhteisöveron samalle 22 prosentin tasolle kuin se on Ruotsissa ja Tanskassa. Tästä säästyneet varat käyttäisimme maamme työllisyyden ja talouskasvun selkärangan, pk-sektorin, tukemiseen.

Edustuskulut

Emme myöskään voi hyväksyä hallituksen päätöstä poistaa edustuskulujen verovähennysoikeus. Hallituksen päätös tarkoittaa pahimmassa tapauksessa kuoliniskua monelle matkailualan yrittäjälle, joiden lomasesonkien ulkopuolinen liiketoiminta on usein hyvin riippuvaista yritysvieraiden tuomasta myynnistä. PTT:n laskemien mukaan hallituksen hätiköity päätös tulee heikentämään matkailu- ja ravintola-alan työllisyyttä noin tuhannella henkilötyövuodella ja kokonaisuudessa vähennysoikeuden poistolla on hyvin pieni vaikutus valtiontalouteen.

Suursäätiöille pääomaverovelvollisuus

Perussuomalaiset haluavat laajentaa veropohjaa oikeudenmukaisella tavalla ottamalla verotuksen piiriin suurten säätiöiden ja yhdistysten saamat pääomatulot, kuten osingot, vuokratulot ja myyntivoitot. Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) on arvioinut, että pelkästään viiden suurimman säätiön vuosittainen veroetu oli 29—45 miljoonaa euroa vuosina 2004—2005. Säätiöiden varallisuudeksi VTV arvioi 12—15 miljardia euroa.

Nykyinen verojärjestelmä on luonut suursäätiöille eräänlaisen veroparatiisin, jonka puitteissa varakkaat yksilöt voivat paeta verotusta lähes kokonaan, ja suursäätiöiden kautta he voivat harjoittaa merkittävää yhteiskunnallista valtaa. On kohtuutonta, että pienetkin yritykset, jotka toimivat markkinariskin alaisena, joutuvat maksamaan pääomaveroa, kun todella vauraat yhdistykset ja säätiöt saavat vakaat pääomatulonsa verottomina.

Perussuomalaisten kaavailema uudistus koskisi ainoastaan suurimpia säätiöitä ja hyvin varakkaita yhdistyksiä. Suomessa on lukuisia pie-

niä yhdistyksiä ja säätiöitä, joiden toiminta riippuu verottomista pääomatuloista, joten niiden pääomatulot voitaisiin jättää verovapaiksi esimerkiksi 100 000 euroon asti. Verokanta voisi myös olla yleistä pääomaverokantaa alempi, esimerkiksi 15 %.

Säätiömuotoisia yliopistoja emme asettaisi pääomaverotuksen piiriin. Uudistus ei myöskään koskettaisi lainkaan valtaosaa suomalaisista yhdistyksistä ja säätiöistä. Se ei esimerkiksi haittaisi ns. Linnanmäki-tyyppin yleishyödyllisiä säätiöitä ja yhdistyksiä, joiden tulot koostuvat muista kuin pääomatuloista.

Ehdotus

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että 1.—4. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset),

että 5. ja 6. lakiehdotus hylätään ja

että valiokunnan lausuma hyväksytään.

Vastalauseen muutosehdotukset**1.****Laki****tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tuloverolain (1535/1992) 23 §:n 1 momentti, 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 1 ja 2 momentti, 33 c §, 33 d §:n 1 momentti sekä 124 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 2 momentti ja 33 d §:n 1 momentti laissa 716/2004, 33 b §:n 1 momentti ja 124 §:n 2 momentti laissa 1515/2011 ja 33 c § laeissa 716/2004, 1143/2005, 383/2012 ja 575/2013, sekä

lisätään 33 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004 ja 774/2012, uusi 3 momentti, 33 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004, 469/2009 ja 1515/2011, uusi 6 momentti ja lakiin uusi 45 a § ja 46 a §, seuraavasti:

23 § (Uusi)

Yleishyödyllisen yhteisön verovelvollisuus

Edellä 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta. Se on myös verovelvollinen 100 000 euroa vuodessa ylittävistä pääomatulosta 124 §:n 2 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan. Lisäksi se on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle ja seurakunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan.

33 a §

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 50 prosenttia on pääomatuloa ja 50 prosenttia verovapaata tuloa, kun saatujen osinkojen määrä ei ylitä tuhatta euroa. Siltä osin kuin tällaisten osinkojen määrä ylittää tuhat euroa, ovat saadut osingot kokonaisuudessaan pääomatuloa.

(3. mom. kuten VaVM)

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osinkoa verotetaan siihen määrään saakka, joka vastaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (1142/2005) tarkoitettulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua kuuden prosentin vuotuista tuottoa seuraavasti: Kun verovelvollisen saamien osinkojen määrä on korkeintaan 10 000 euroa, osingosta 10 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 90 verovapaata tuloa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien osinkojen määrä ylittää

10 000 euroa mutta on korkeintaan 40 000 euroa, osingosta on 35 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 65 prosenttia verovapaata tuloa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien osinkojen määrä ylittää 40 000 euroa mutta on korkeintaan 100 000 euroa, osingosta on 50 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 50 prosenttia verovapaata tuloa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien osinkojen määrä ylittää 100 000 euroa mutta on korkeintaan 150 000 euroa, osingosta on 75 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien osinkojen määrä ylittää 150 000 euroa, ovat saadut osingot kokonaisuudessaan pääomatuloa

(2 mom. kuten VaVM)

(6 mom. kuten VaVM)

33 c, 33 d, 45 a ja 46 a §
(Kuten VaVM)

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 22. Yhteisetuuden tuloveroprosentti on 28. *Yleishyödyllisen yhteisön tuloveroprosentti pääomatulosta on 15*. Yhteisöjen ja yhteisetuoksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilitysllaissa (532/1998).

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

2.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

(Poist.)

muutetaan 6 a § *(poist.)* ja 18 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 6 a § laeissa 717/2004, 382/2012 ja 576/2013 *(poist.)* ja 18 a §:n 2 momentti laissa 983/2012, sekä

lisätään lakiin uusi 6 c § *(poist.)* seuraavasti:

6 a §

(1—5 mom. kuten VaVM)

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta ja edellä 5 momentissa tarkoitetuista suorituksista 75 prosenttia on veronalaista tuloa, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettut suoritukset kuitenkin siten kuin mainituksa lainkohdassa säädetään. Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta on 50 prosenttia veronalaista tuloa, *kun saatujen osinkojen määrä ei ylitä tuhatta euroa. Siltä osin kuin tällaisten osinkojen määrä ylittää tuhat euroa, ovat saatut osingot kokonaisuudessaan veronalaista tuloa.*

(7 ja 8 mom. kuten VaVM)

6 c §

(Kuten VaVM)

16 §

(Poist.)

18 §

(Kuten VaVM)

18 a §

Korkomenot ovat vähennyskelpoisia siltä osin kuin ne ovat korkotulojen suuruiset. Korkotuloja suuremmat korkomenot (*nettokorkomenot*) ovat vähennyskelpoisia, jos ne ovat verovuonna enintään 500 000 euroa. *Korkomenoiksi ei kuitenkaan hyväksytä etuyhteydessä olevalta osapuolelta saadun velan korkomenoja siltä osin kuin velan korko ylittää kolmella prosenttiyksiköllä eräistä viitekoroista annetun lain (996/1998) määrittelemän peruskoron.* Nettokorkomenojen ylittäessä verovuonna edellä mainitun määrän nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin:

(1 ja 2 kohta kuten VaVM)

Voimaantulosäännös

(Kuten VaVM)

3.

Laki**maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 5 §:n 1 momentin 14 kohta,

sellaisena kuin se on laissa 718/2004, sekä lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 15 kohta, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1541/1992 ja 718/2004, seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja maatalouden verovuoden veronalaisia tuloja ovat muun ohessa:

14) maatalouteen kuuluvan omaisuuden tuotamat korot, 75 prosenttia muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta, 50 prosenttia julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta, *siltä osin kuin saatujen osinkojen määrä ei ylitä tuhatta euroa, julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadut osingot siltä osin kuin saa-*

tujen osinkojen määrä ylittää tuhat euroa, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettut suoritukset siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään samoin kuin yhteisön saamat osingot ja mainitut suoritukset siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä säädetään,

(15 kohta kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

4.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 2 ja 5 momentti, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti laissa 814/2008 ja 5 momentti laissa 186/2013, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1516/2011, seuraavasti:

3 §
(Kuten VaVM)

7 §

Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Lähdevero on:

2) 22 prosenttia rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta osingosta, korosta ja rojaltista sekä muusta 3 §:ssä tarkoitettusta suorituksesta, jonka osalta ei muualla toisin säädetä;

3) 16,5 prosenttia osingosta, jos osingonsaaja on 3 §:n 5 momentissa tarkoitettu rajoitetusti verovelvollinen yhteisö ja osinkoa jakavan yhteisön osakkeet kuuluvat osingonsaajan sijoitus-

omaisuuteen eikä osingonsaaja ole emo- ja tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa maksavan yhteisön osakepääomasta;

15 §

(1 mom. kuten VaVM)

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 22 prosenttia. Jos rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on myös

3 §:ssä tarkoitetusta tulosta suoritettava yhteisön tuloveroa 22 prosenttia.

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2013

Pentti Kettunen /ps
Kauko Tuupainen /ps
Maria Lohela /ps

VASTALAUSE 2

*Perustelut**Yhteisöveron alentamisen jaksottaminen*

Hallitus on asettanut kaikki pelimerkkinsä käytännössä yhden kortin varaan. Se toteuttaa kertarysäyksellä 870 miljoonaa euroa vuositasolla maksavan veronhuojennuksen, joka kohdistetaan yksinomaan yhteisöveroa maksaville osakeyhtiöille. Tästä hyötyvät ennen kaikkea sellaiset suuret yritykset, jotka vaikeassakin talustilanteessa pystyvät tekemään positiivista tulosta. Keskusta sen sijaan on esittänyt, että yhteisöveron alentaminen toteutettaisiin porrastetusti. Ensi vuonna veroa alennettaisiin keskustan esityksen mukaan 2,5 prosenttiyksikköä ja seuraavana vuonna 2 prosenttiyksikköä lisää. Kannustevaikutus olisi yritysten näkökulmasta hyvin samanlainen, mutta tällä tavalla jaksotettuna ensi vuoden verotulot eivät romahtaisi.

Hallituksen omasta esityksestä (HE 185/2013 vp) käy ilmi, että Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) tekemän arvion mukaan yhteisöveron alentaminen parantaa työllisyyttä keskipitkällä aikavälillä noin 5 000—7 000 henkilöä. Tämä muutos ei siis tapahdu ensi vuonna, vaan vasta 5—10 vuoden aikana. Yhtä keskipitkällä ajanjaksolla syntyvää työpaikkaa kohden vuotuiset yhteisöverotulot alenevat 125 000—175 000 eurolla. Eduskunnan tiedossa ei ole ollut aiemmin, että yhteisöveron arvioitu työllisyysvaikutus on näin vaatimaton suhteessa veromenetyksiin. Tämäkin puoltaa keskustan näkemystä siitä, ettei yhteisöveron alentaminen yhdellä kertaa ole välttämätöntä, vaan yhtä hyvin se voidaan toteuttaa vaiheittain.

Keskustan esittämän yhteisöveron alentamisen jaksottamisen myötä vuonna 2014 olisi satoja miljoonia euroja enemmän käytettäväksi yhteiskunnan tuiki tarpeellisten palvelujen rahoittamiseen ja pienille ja keskisuurille yrityksille kohdennettavien toimenpiteiden toteuttamiseen, jotka kannustavat kasvamaan, työllistämään ja kehittämään yritystä.

Osinkoverouudistus

Hallituksen osinkoveromalli jakaa yrittäjät voittajiin ja häviäjiin. Uudistuksen häviäjiä ovat pieniä osinkoja saavat yrittäjät, ammatinharjoittajat ja piensijoittajat. Selviä voittajia ovat suuria osinkoja nostavat suuren osakaskohtaisen nettovarallisuuden omistavat osakkeenomistajat. Hallituksen malli on huonosti valmisteltu, eikä se ole oikeudenmukainen. Keskustan esittämä korjaus ehdotus on oikeudenmukaisempi sekä pienyrittäjiä että piensijoittajia kohtaan.

Keskustan osinkoveromallissa listatuista yrityksistä nostettavat enintään 1 000 euron osingot olisivat verovapaita. Näin myös osinkoihin saadaan progressiota ja kannustetaan yksityisiä ihmisiä osakesäästämiseen. Muutoin listattujen yhtiöiden osingot olisivat kokonaan pääomaverotuksen piirissä.

Listamattomien yritysten osalta Keskusta lieventäisi hallituksen ehdottamaa verotusta pienten osinkojen osalta siten, että alle 60 000 euron osingoista 15 % olisi verotettavaa pääomatuloa. Taas 60 000—150 000 euron osingoista 50 % olisi verotettavaa pääomatuloa. Osinko olisi huojennetun verotuksen piirissä 8 %:n osuudelle nettovarallisuudesta. Yli 150 000 euron osingoista perittäisiin täysi pääomaverotus.

Koska keskustan mallissa yhteisöveron alentaminen toteutettaisiin kahdessa vaiheessa vuosien 2014 ja 2015 aikana, tulisivat myös osinkoverotuksen muutokset voimaan asteittain vastavassa suhteessa. Osinkoverouudistuksen verotuottokertymä jäisi keskustan mallissa noin 125 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin hallituksen mallissa.

Hallituksen päättämään uuteen osinkoveromalliin olisi tarvittu siirtymäsäännös. Nyt suurituloisilla yli 100 000 euron osingonsaajilla verotus kevenee merkittävästi jo vuoden 2014 alusta osinkohuojennuksen ylärajan noustessa 60 000 eurosta 150 000 euroon. Suurituloiset voivat tämän seurauksena jakaa heti vuoden alusta uusia

ja aiemmin kertyneitä voittojaan selvästi aiempaa kevyemmällä osinkoverolla. Pieniä osinkoja saavilla verotus sen sijaan kiristyy siirtymävaiheessa vuonna 2014 merkittävästi, koska aiempaa kireämpää osinkoveroa peritään heti, vaikka vuonna 2014 jaetaan osinkoa pääsääntöisesti vuoden 2013 aikana verotetuista tuloista, jolloin yhteisövero on ollut korkeampi.

Koska keskustan esittämä oikeudenmukainen osinkoveromalli ei hallitukselle kelvannut, olisi sen ainakin pitänyt lykätä osinkoveromuutoksen voimaantuloa vuodelle, koska uudistus tuo kevennykset heti suurituloisille, mutta kiristää samalla pienituloisten osinkoverotuksen poikkeuksellisen korkeaksi vuonna 2014.

Pk-yritysten 5 prosentin yrittäjätulovähennys

Keskusta ehdottaa, että liikkeen- ja ammatinharjoittajille, henkilöyhtiöitten osakkaille sekä maa- ja metsätalouden harjoittajille annetaan viiden prosentin yrittäjävähennys.

Uudet työpaikat ovat viime vuosien aikana syntyneet ennen kaikkea pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Näiden yritysten työllistämismahdollisuuksia pääministeri Kataisen hallitus ei kuitenkaan ole sanottavasti edistänyt, vaan on pikemminkin monilla eri toimilla heikentänyt. Onkin erityisen huolestuttava signaali, että yrittäjien ja yrittäjäperheenjäsenten kokonaismäärä on kääntynyt viime aikoina laskuun.

Yhteisöverotuksen kevennyksen vastapainona olevat verotuksen kiristyskohdat, kuten välillisten verojen kiristykset, kohdistuvat nekin työllistävien pienten ja keskisuurten yritysten kohdalle. Hallitus on lisäksi huomionut yksityiset liikkeen- ja ammatinharjoittajat, henkilöyhtiöitten osakkaat sekä maa- ja metsätalouden harjoittajat silloin, kun näillä on yrityksessään nettovarallisuutta ja mahdollisuus saada pääomatuloa. Pääomatulon verotusta on nimittäin Kataisen hallituksen toimesta kiristetty sekä nostamalla veroprosenttia että tekemällä se progressiiviseksi. Tällaisten yritysten asemaa on siis kiistatta heikennetty Kataisen vaalikauden aikana.

Keskusta pitää välttämättömänä, että liikkeen- ja ammatinharjoittajat, henkilöyhtiöitten

osakkaat sekä maa- ja metsätalouden harjoittajat saavat viiden prosentin yrittäjävähennyksen, jotta erimuotoisia yrityksiä ei aseteta eriarvoiseen asemaan.

Viiden prosentin suuruinen yrittäjävähennys elinkeinotoiminnan tulosta merkitsisi yrittäjän näkökulmasta noin kahden prosenttiyksikön veronkevennystä. Käytännössä tämä vähennys tulee toteuttaa siten, että elinkeinotoiminnan yritystulo on jatkossa 95 prosentin osalta yrittäjän veronalaisista tuloja ja 5 prosenttia yritystulosta olisi puolestaan verovapaata. Jäljelle jäänyt veronalainen tulo jaetaan nykyiseen tapaan yrittäjän ansio- ja pääomatuloksi.

Yrittäjävähennys lasketaan ns. jaettavasta yritystulosta, ja siihen kuuluvat seuraavat tuloerät:

- Elinkeinotoiminnan ansiotulo-osuus
- Elinkeinotoiminnan pääomatulo-osuus
- Maatalouden ansiotulo-osuus
- Maatalouden pääomatulo-osuus
- Ansiotulo porotaloudesta
- Pääomatulo porotaloudesta
- Ansiotulot ilman osinkotuloja yhtymistä
- Pääomatulot ilman osinkoja yhtymistä
- Pääomatulo metsätaloudesta

Yrittäjävähennyksen kustannusvaikutukset:

Yrittäjätuloja on vuoden 2011 aineiston perustella yhteensä 5 927 miljoonaa euroa. Viiden prosentin yrittäjävähennyksen myötä verotettavien yrittäjätulojen määrä vähentyisi noin 295 miljoonalla eurolla. Tästä seuraisi seuraavat laskennalliset veromenetykset eri veronsaajille:

- Kunnallisverot: -48 miljoonaa euroa.
- Kirkollisverot: -3 miljoonaa euroa.
- Valtion ansiotuloverot: -34 miljoonaa euroa.
- Pääomatulon verot: -22 miljoonaa euroa.
- Kaikki verot ja maksut yhteensä (sis. myös sairaanhoitomaksun ja yle-veron): -108 miljoonaa euroa.

Yrittäjävähennyksen vaikutukset verotuottoon tulee kuitenkin kompensoida täysimääräisesti muille veronsaajille, joten verotuottomenetykset kohdistuvat täysimääräisesti valtiolle. Yrittäjävähennys olisi kasvua ja työllisyyttä tukeva veronhuojennus, joten osa kustannuksista palautuisi taloudellisen toimeliaisuuden viriämisen

kautta takaisin, koska verotulot kasvaisivat ja työllisyysmenot alentuisivat.

Tuotannollisten investointien vapaa poisto-oikeus

Keskusta ei hyväksy hallituksen veropoliittista linjaa, jossa hallitus heikentää itse kertaalleen esittämiään ja eduskunnan hyväksymiä määräaikaista verokannusteita. Hallituksen esitys tuplapoistojen määräajan lyhentämiseksi yhdellä vuodella vesittää veropoliitikan johdonmukaisuuden ja ennustettavuuden. Yritykset ovat tehneet investointisuunnitelmansa luottaen veropoliitikan johdonmukaisuuteen, ja nyt nämä investoinnit voivat jäädä toteutumatta, koska hallitus yhtäkkiä heikentääkin ehtoja. Keskusta toimisi tässä tilanteessa päinvastoin kuin hallitus ja helpottaisi entisestään investointien tekemistä.

Keskusta ottaisi käyttöön investointien vauhdittamiseksi tuotannollisten investointien vapaan poisto-oikeuden. Tämä korvaisi nykyisen tuplapoisto-oikeuden. Yhteisvaikutukseltaan uudistus vähentäisi verotuottoja vuonna 2014 arviolta noin 20 miljoonaa euroa. Uudistus kuitenkin ainoastaan jaksottaisi uudestaan verotusta, joten lopulliset veromenetykset jäisivät pieniksi, koska myöhemmin verotulot olisivat puolestaan suuremmat vähennysoikeuden tultua käytyksi täysimääräisesti.

T&k-vähennysoikeuden määräajan lyhentäminen

Kataisen hallituksen veropoliittinen linja on osoittautunut erittäin arvaamattomaksi. Siitä on johdonmukaisuus ja ennustettavuus kaukana. Keskusta ei voi hyväksyä määräaikaiseksi tarkoitetun verolain lyhentämistä kesken kaiken, kun nykyinen hallitus on itse vielä sitä eduskunnalle esittänyt. Keskusta paheksui jo syksyllä 2012 sitä, että hallituksen t&k-verovähennysoikeuden valmistelu oli monella tavalla luokatonta ja eduskunta pakotettiin käsittelemään asia valtavalla kiireellä ja ilman kunnollista mahdollisuutta asiantuntijakuulemiseen.

Yritykset ovat jo käynnistäneet t&k-ohjelmiaan luottaen, että eduskunnan aiemmin hy-

väksymä verovähennys on voimassa kolmen vuoden ajan. Kataisen hallituksen veropoliittinen toimintatapa johtaa valitettavasti siihen, että kuluvalle vaalikaudella hyväksytyjen määräaikaisten verolakien toimivuudesta on haastavaa tehdä jälkikäteen luotettavaa vaikuttavuusarviota, koska pelisääntöjen yhtäkkinen muuttaminen kesken määräajan voi vaikuttaa merkittäväällä tavalla yritysten käyttäytymiseen.

Luovutustappio vähennyskelpoiseksi

Keskusta ehdottaa, että ns. bisnesenkelilaki kumotaan ja tuloverolakeja muutetaan siten, että pääomatulolajin tappioon luetaan myös omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio.

Suomi tarvitsee yrityksiä, jotka kasvavat ja työllistävät. Maassamme on aiemmin satsattu paljon, noin 4 % bruttokansantuotteestamme, tuotekehitykseen ja tutkimukseen. Satsaukset ovat hiipumassa, emmekä ole löytäneet riittävästi käytännön keinoja yksityishenkilöiden rohkaisemiseksi sijoittamaan kasvuhakuisiin pk-yrityksiin.

Syntyneet tappiot voidaan suomalaisessa tappiontasausjärjestelmässä yleensä vähentää kymmenenä seuraavana vuonna syntyneistä voitoista. Tappiontasaus toimitetaan tulolajeittain ja tulolähteittäin. Näin ollen ansiotulolajin tappiot vähennetään vain ansiotuloista ja pääomatulolajin tappiot pääomatuloista. Henkilökohtaisen tulolähteen tappiot, elinkeinotulolähteen tappiot ja maatalouden tulolähteen tappiot voidaan vähentää kymmenen seuraavan vuoden aikana saman tulolähteen tulosta.

Tästä linjakkaasta tappiontasauksesta poikkeuksena ovat luovutustappiot. Niitä ei voida vähentää muista pääomatuloista, vaan ainoastaan luovutusvoitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuonna. Luovutustappioista on siis muodostettu oma erillinen luokkansa pääomatulolajin sisään.

Luovutustappioiden hyvin rajatulle vähentämisoikeudelle ei ole riittäviä perusteita. Luovutustappiot eivät usein tule lainkaan vähennettäväksi, koska tappioita kärsinyt verovelvollinen ei säännönmukaisesti saa luovutusvoittoja viiden vuoden aikana. Näin hän joutuu liikaverotuksen

kohteeksi, koska pääomatulot ovat koko ajan verotuksen kohteena, mutta pääomatulolajiin kuuluvat luovutustappiot eivät tule vähennetyiksi.

Verolainsäädännön lähtökohtana tulee olla tasapuolisuus ja selkeys. Pienten kasvuhakuisten yritysten pääomarahoitus sisältää aina suuren riskin. Suurin ongelma verotuksessa on, että sijoitustoiminnassa tulevat tappiot saa vähentää vain luovutusvoitoista. Sijoitustoiminta on luonteeltaan pitkäjänteistä. Voitot ja tappiot saattavat ajoittua kauas toisistaan. Tämä ongelma näkyy esimerkiksi ns. bisnesenkeleiden verotuksessa. Tällä toimialalla luovutustappiot ovat tavallisia. Voittoa tulee harvemmin — vaikkakin ne saattavat toteutuessaan olla suuria. Jos verovelvollinen ei saa vähentää tappioitaan muista pääomatuloista, ehkäisee tämä riskinottoa. Kuitenkin kasvuyritysten rahoituksen riittävyden turvaamiseksi tarvittaisiin tahoja, jotka ovat valmiita taloudellisen riskin kantamiseen. Verotuksessa tulisi mieluummin kannustaa sijoitusrisikin ottamiseen kuin nimenomaisesti rangaista tästä toiminnasta.

Lakialoitteessa ehdotettu malli on tasapuolinen kaikkia yrityksiä ja sijoittajia kohtaan. Tappiontasauksen laajennuksen kohdistaminen vain bisnesenkeleihin ei ole ollut perusteltua. Kaikilla verovelvollisilla tulisi olla oikeus luovutustappioiden vähentämiseen samalla tavalla kuin he vähentävät muut pääomatulolajin tappiot. Näin päästäisiin normaalitapauksessa oikeampaan verotukselliseen lopputulokseen. Jos luovutustappiot saataisiin vähentää mistä tahansa pääomatuloista seuraavan kymmenen vuoden aikana, yksinkertaistuisi verotus ja verotuksen tuloksena olisi oikeamääräinen nettoverotus. Ruotsissa malli on otettu käyttöön ja kokemukset ovat hyviä.

Konsernilainojen korkojen vähennysoikeuden hyväksikäyttö veroparatiiseihin estettävä

Keskusta ehdottaa muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia siten, että konserninsisäisten lainojen korkojen vähennysoikeus rajoitetaan käytännössä koskemaan ainoastaan Euroopan talousalueella sijaitsevien konserniyhtiöiden lainojen korkoja.

Muissa maissa kuin Euroopan talousalueella sijaitseville konserniyhtiöille maksetut korot olisivat vähennyskelpoisia vain, jos korkotuloja verotettaisiin saajayhtiön tuloina vähintään 10 prosentin verokannalla. Muutoksen myötä Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseviin veroparatiiseihin maksetut korot olisivat useimmiten vähennyskeltottomia.

Euroopan talousalueella ja verosopimusvaltioissa korkomenot saisi vähentää täysimääräisesti nettomääräisten korkotulojen määrää vastaavalta osin enintään 500 000 euroon saakka. Ehdotettu korkomenojen rajoitus olisi yleinen rajoitus, ja sen määrä perustuisi velallisen elinkeinotoiminnan tulokseen, johon on lisätty korkomenot, verotuksessa vähennyskelpoiset poistot, rahoitusomaisuuden menetykset ja arvomuutokset sekä konserniavustuslain mukaiset saadut konserniavustukset ja vähennetty annetut konserniavustukset. Nettokorkomenot voitaisiin vähentää siltä osin kuin ne ovat enintään 30 prosenttia edellä kerrotusta oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Tämän määrän ylittävät nettokorkomenot eivät olisi vähennyskelpoisia.

Vähennyskeltottomien nettokorkomenojen määrä olisi kuitenkin enintään etuyhteisyriyten välisten nettokorkomenojen suuruisen. Korkeavähennysrajoituksia ei sovellettaisi silloin, kun verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen oman pääoman suhde tilinpäätöksen mukaiseen taseen loppusummaan on korkeampi tai yhtä suuri kuin vahvistetun konsernitaseen vastaava suhdeluku. Rajoitussäännöksiä ei sovellettaisi raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksiin. Vähennyskeltottomat nettokorkomenot voitaisiin vähentää seuraavien verovuosien tuloista kunkin verovuoden vähennyskelpoisten korkomenojen rajoissa.

Korko olisi vähennyskeltoton aina, jos verotaja pystyisi osoittamaan, että konsernin sisäinen velkasuhde on muodostettu veroetujen saamiseksi.

Uusilla säännöksillä pyritään rajoittamaan merkittävällä tavalla konserninsisäisiin rahoitusjärjestelyihin liittyvää verosuunnittelua ja käytännössä estämään kokonaan EU:n ja Euroo-

pan talousalueen ulkopuolella sijaitsevien veroparatiisien hyödyntäminen verosuunnittelussa.

Ehdotetut muutokset olisivat linjassa Ruotsissa tehtävien muutosten kanssa. Ruotsissa on arvioitu, että korkovähennysrajoitusten soveltamisalan laajentaminen kasvattaisi valtion verotuloja noin 600 miljoonaa euroa. Ehdotetut muutokset lisäisivät Suomessa valtion verotuloja arviolta noin 300 miljoonaa euroa.

Keskusta pitää tärkeänä, että konsernin sisäisten lainojen verovähennysoikeuden rajoitusten lisäksi ryhdytään myös muihin toimenpiteisiin, joilla estetään Suomessa tehtävien voittojen kotiuttaminen matalan verokannan maihin. Yritysten siirtohinnoittelun valvontaa tulee edelleen tehostaa vahvistamalla tuntuvasti Konserniverokeskuksen siirtohinnoitteluhankkeen henkilöstöresursseja. Lisäksi tulee aloittaa valmistelut, jotka tähtäävät väliyhteisöjä koskevan lain-säädännön kiristämiseen.

Edustuskulujen vähennysoikeus säilytettävä alkoholituotteita lukuun ottamatta

Keskusta hyväksyy edustuskulujen vähennysoikeudesta luopumisen alkoholituotteiden osalta, mutta haluaa muutoin säilyttää vähennysoikeuden ennallaan.

Hallituksen esittämät vaikuttavuusarviot ovat vahvasti ristiriidassa esimerkiksi Pellervon taloustutkimus PTT:n esittämien laskelmien kanssa, joiden mukaan edustuskulujen verovähennysoikeuden poistaminen vähentäisi yritysten ja

yhteisöjen edustuskuluja jopa noin 40 prosenttia eli 154 miljoonaa euroa. PTT:n laskelmista käy ilmi, että edustuskulujen karsimisen tosiasiallinen verohyöty voi kokonaisuudessaan jäädä jopa alle 10 miljoonan euron, koska edustuskulujen karsiminen vähentää yhteisöveron tuottoa ja heikentää matkailu- ja ravintolapalveluiden työllisyyttä. Kokonaisuudessaan työllisyyden arvioidaan vähentyvän 600—970 henkilötyövuodella, ja tästä yksinomaan Lapin osuus on 340 henkilötyövuotta.

Hallituksen esityksen vaikuttavuusarviot ovat ylimalkaiset, eikä niiden tueksi ole esitetty min-käänlaisia laskelmia. Hallituksen väite siitä, että uudistuksen merkitys työllisyyteen on vähäinen, ei näin ollen ole uskottava. PTT:n arvion uskottavuutta lisää tieto siitä, että matkailuala on varsin työvoimavaltaita, joten tälle alalle kohdistettu kohdennettu verorasite iskee voimallisesti työllisyyteen suhteessa kertyvään veromäärään.

Ehdotus

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että 1.—4. ja 6. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset),

että 5. lakiehdotus hylätään ja

että hyväksytään yksi lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 1 ja 2 momentti, 33 c §, 33 d §:n 1 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 124 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 2 momentti ja 33 d §:n 1 momentti laissa 716/2004, 33 b §:n 1 momentti, 124 §:n 2 momentti laissa 1515/2011 ja 33 c § laeissa 716/2004, 1143/2005, 383/2012 ja 575/2013 ja 50 §:n 1 momentti laissa 1410/2010, sekä

lisätään lakiin uusi 31 a § ja 33 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004 ja 774/2012, uusi 3 momentti, 33 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004, 469/2009 ja 1515/2011, uusi 6 momentti ja lakiin uusi 45 a § ja 46 a §, seuraavasti:

31 a § (Uusi)

Yrittäjävähennys

Tämän lain 30 §:n mukaisesta jaettavasta yrittäjästä vähennetään 5 % yrittäjävähennyksenä.

33 a §

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu enintään 1 000 euron osinko on verovapaata tuloa. Yli 1 000 euron osinko on kokonaisuudessaan pääomatuloa.

(3 mom. kuten VaVM)

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 15 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 85 prosenttia verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (1142/2005) tarkoitettulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa 60 000 euroon saakka. 60 000—150 000 euron suuruisista osingosta 50 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 50 prosenttia verovapaata tuloa. Siltä osin kuin

tällaisten osinkojen määrä ylittää 150 000 euroa, osingot ovat kokonaisuudessaan pääomatuloa.

(2 mom. kuten VaVM)

(6 mom. kuten VaVM)

33 c, 33 d, 45 a ja 46 a §
(Kuten VaVM)

50 § (Uusi)

Luovutustappio

Pääomatulolajin tappioon luetaan myös omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio.

124 §

(Kuten VaVM)

(1 mom. kuten VaVM)

Vuonna 2014 33 a §:n mukaisista yli 1 000 euron osingoista 94 prosenttia on pääomatuloa ja 6 prosenttia verovapaata tuloa, sekä 33 b §:n mukaisesta osingosta alle 60 000 euron osingosta kahdeksan prosenttia on pääomatuloa ja 92 prosenttia verovapaata tuloa. 60 000—150 000 euron osingosta 45 prosenttia on pääomatuloa ja 55 prosenttia verovapaata tuloa. Vuonna 2014 124 §:n mukainen yhteisön tuloveroprosentti on 22 prosenttia.

(3 mom. kuten VaVM)

2.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

(Poist.)

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §, 8 §:n 8 kohta ja 18 a § (poist.),

sellaisina kuin niistä ovat, 6 a § laeissa 717/2004, 382/2012 ja 576/2013, 8 §:n 8 kohta laissa 1539/1992 ja 18 a § (poist.) laissa 983/2012, sekä

lisätään lakiin uusi 6 c § ja 18 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 983/2012, uusi 1 momentti, jolloin nykyinen 1—6 momentti muuttuu 2—7 momentiksi, seuraavasti:

6 a §

(1—5 mom. kuten VaVM)

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän (poist.) saamasta osingosta ja edellä 5 momentissa tarkoitetuista suorituksista 70 prosenttia on veronalaista tuloa, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettut suoritukset kuitenkin siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään. (Poist.)

(7 ja 8 mom. kuten VaVM)

6 c §

(Kuten VaVM)

8 § (Uusi)

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisten menojen ovat muun ohessa:

8) 50 prosenttia edustusmenojen määrästä pois lukien alkoholiverolain alaiset tuotteet,

16 §

(Poist.)

18 §

(Kuten VaVM)

18 a §

Euroopan talousalueella sijaitseville konserniyhtiöille maksetut korot ovat vähennyskelpoisia tämän pykälän mukaisesti. Muissa maissa sijaitseville konserniyhtiöille maksetut korot ovat

vähennyskelpoisia vain, jos korkotuloa verotetaan saajayhtiön tulona vähintään 10 prosentin verokannalla. (Uusi)

(2 mom. kuten 1 mom. laissa 983/2012)

Korkomenot ovat vähennyskelpoisia siltä osin kuin ne ovat korkotulojen suuruiset. Korkotuloja suuremmat korkomenot (nettokorkomenot) ovat vähennyskelpoisia, jos ne ovat verovuonna enintään 500 000 euroa. Nettokorkomenojen ylittäessä verovuonna edellä mainitun määrän nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin:

1) ne ylittävät 25 prosenttia 3 §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan tuloksesta, johon on lisätty korkomenot, verotuksessa vähennettävät poistot sekä rahoitusomaisuuden menetykset ja arvomuutokset sekä konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa tarkoitettu saatu konserniavustus (poist.);

(2 kohta kuten VaVM)

Jos verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen oman pääoman suhde vahvistetun tilinpäätöksen mukaiseen taseen loppusummaan on korkeampi tai yhtä suuri kuin vahvistetun konsernitaseen vastaava suhdeluku verovuoden lopussa, edellä olevia 2 ja 3 momentin säännöksiä (poist.) ei sovelleta. Tase on laadittava Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueella olevassa valtiossa (poist.). Taseella tarkoitetaan kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaista tasetta. Jos kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaista tasetta

ei ole laadittu, *taseella tarkoitetaan* Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kirjanpitolainsäädännön ja näiden puuttuessa vastaavien säännösten *mukaista tasetta*.

Edellä olevia 2 ja 3 momentin säännöksiä ei sovelleta raha-, vakuutus- tai eläkelaitoksiin.

(6 ja 7 mom. kuten 5 ja 6 mom. laissa 983/2012)

Nettokorkomenot, jotka ovat 2 ja 3 momentin mukaan vähennyskelvottomia (*vähennyskelvottomat nettokorkomenot*), voidaan vähentää seuraavien vuosien tuloista kunkin verovuoden vähennyskelvoisten korkomenojen määrään saakka. Verovelvollisen on vaadittava vähennyskelvottomien nettokorkomenojen vähentämistä ja

selvitettävä vähennyksen perusteet. Yhteisön sulaututtua sulautuvan yhteisön aikaisemmilta vuosilta siirtyvä vähennyskelvoton nettokorkomeno siirtyy vastaanottavalle yhteisölle (*poist.*) siltä osin kuin on ilmeistä, että vähennyskelvoton nettokorkomeno on syntynyt vastaanottavalle yhteisölle siirtyneessä toiminnassa. Muilta osin vähennyskelvoton nettokorkomeno siirtyy samassa suhteessa kuin jakautuvan yhteisön varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 2 luvussa tarkoitettu nettovarallisuus siirtyy vastaanottavalle yhteisölle.

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

3.

Laki

maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 5 §:n 1 momentin 14 kohta, sellaisena kuin se on laissa 718/2004, sekä
lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 15 kohta, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1541/1992 ja 718/2004, seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja maatalouden verovuoden veronalaisia tuloja ovat muun ohessa:

14) maatilatalouteen kuuluvan omaisuuden tuottamat korot sekä 70 prosenttia tällaisen omaisuuden tuottamista osingoista ja tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitetuista suorituksista siten kuin mainitussa lainkohdassa sää-

detään samoin kuin yhteisön saamat osingot ja mainitut suoritukset siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä säädetään,

(15 kohta kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

4.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 2 ja 5 momentti, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti laissa 814/2008 ja 5 momentti laissa 186/2013, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1516/2011, seuraavasti:

3, 7 ja 15 §
 (Kuten VaVM)

(1 ja 2 mom. kuten VaVM)
Vuoden 2014 verotuksessa 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukainen lähdevero on 22 prosenttia ja 3 kohdan on 16,5 prosenttia. 15 §:n 3 momentin mukaisen rajoitetusti verovelvollisen yhteisön

on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 22 prosenttia. Jos rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta suoritettava yhteisön tuloveroa 22 prosenttia. (Uusi)

6.

Laki**tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain (699/2012) nimike, (*poist.*) 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 2 momentti, seuraavasti:

Laki**tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013 ja 2014**

1 §
 (*Poist.*)

2 §

Rakennuksesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n

2 momentin 1 kohdassa säädetään, verovelvollisen tehtaana tai työpajana käyttämästä, tämän lain 3 §:ssä tarkoitettusta rakennuksesta verovuosina 2013—2015 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 100 prosenttia rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä *sinä verovuote-*

na, jona rakennus on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena.

määrän ylittävän poiston saa tehdä *sinä verovuotena, jona kone tai laite on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena.*

4 §

Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetään, tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden koneen tai laitteen hankintamenosta verovuosina 2013—2015 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 100 prosenttia koneen tai laitteen poistamatta olevasta hankintamenosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetyn poiston

6 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta, edellyttää, että hallitus selvittää jatkossa isompien uudistusten kokonaisuuden tulonjakovaikutukset

eikä ainoastaan yksittäisen osa-alueen tulonjakovaikutuksia.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2013

Timo Kalli /kesk
Esko Kiviranta /kesk

Markku Rossi /kesk
Mika Lintilä /kesk